

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Фонду державного майна України
«Про затвердження Змін до Порядку оцінки права вимоги за
зобов'язанням, що виникає внаслідок здійснення кредитної операції»

1. Мета

Удосконалення методичного забезпечення оцінки права вимоги за зобов'язаннями, що виникає внаслідок здійснення банком кредитної операції (далі – оцінка права вимоги).

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

На сьогодні незалежна оцінка права вимоги здійснюється суб'єктами оціночної діяльності, які провадять свою діяльність згідно із Законом України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», відповідно до вимог Порядку оцінки права вимоги за зобов'язанням, що виникає внаслідок здійснення кредитної операції, затвердженого наказом Фонду державного майна України від 29.05.2017 № 866, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 червня 2017 р. за № 765/30633 (далі – Порядок).

Порядок визначає чіткий алгоритм розрахунку, враховує проблемність кредитних договорів, пов'язану з платоспроможністю позичальника, величину ймовірності виконання боржником зобов'язань за кредитним договором, місцезнаходження та стан предмета забезпечення, у тому числі заставного майна, що знаходиться в зонах проведення антитерористичної операції та на окупованій території. Порядок передбачає особливості застосування порівняльного та дохідного підходів до оцінки права вимоги, особливості підготовчого етапу до оцінки.

Слід зазначити, що з дати набрання чинності Порядок Національним банком України було розроблено Методику оцінки за справедливою вартістю майнових прав за кредитними договорами, яку схвалено Рішенням Правління Національного банку України від 05.04.2019 № 271-рш. Зазначена Методика містить удосконалену модель розрахунку вартості права вимоги із використанням дохідного підходу до оцінки, що передбачена Порядком.

З метою приведення методології оцінки права вимоги до єдиних стандартів Національний банк України листом від 24.11.2020 № 41-0006/69408 звернувся до Фонду державного майна України (далі – Фонд) з пропозицією щодо внесення змін до Порядку.

З огляду на зазначене Фондом розроблено проєкт наказу Фонду «Про затвердження Змін до оцінки права вимоги за зобов'язанням, що виникає внаслідок здійснення кредитної операції» (далі – Проєкт).

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом визначаються особливості застосування дохідного підходу під час оцінки права вимоги. Уточнюється формула розрахунку вартості права вимоги за зобов'язанням за кредитним договором, в тому числі здійснюється виділення ставки дисконту окремо для договірних грошових потоків та

дефолтних грошових потоків, оскільки такі потоки залежать від настання чи ненастання певної події та можуть суттєво відрізнитись за сумами і строками. З огляду на зазначене необхідним є визначення окремих ставок дисконту.

Крім цього, Проектом спрощується послідовність оцінки права вимоги, зокрема виключаються норми щодо необхідності визначення суб'єктом оціночної діяльності класу боржника та дефолту боржника.

4. Правові аспекти

Нормативно-правова база, що стосується питання оцінки права вимоги, включає: Господарський кодекс України, Цивільний кодекс України, Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», Закон України «Про банки і банківську діяльність», національні стандарти оцінки та нормативно-правові акти Національного банку України, що регулюють питання діяльності банків, пов'язаної з кредитними операціями.

Проект вносить зміни до Порядку оцінки права вимоги за зобов'язанням, що виникає внаслідок здійснення кредитної операції, затвердженого наказом Фонду державного майна України від 29.05.2017 № 866, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 червня 2017 р. за № 765/30633.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень, передбачених Проектом, не потребує фінансування з державного чи місцевого бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» Проект потребує проведення консультацій з громадськістю, зокрема із спеціалістами у сфері оцінки майна. З цією метою Проект включено до Орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю на 2021 рік, що затверджений наказом Фонду від 12.01.2021 № 21.

Проект разом із повідомленням про його оприлюднення та аналізом регуляторного впливу розміщений на офіційному сайті Фонду для одержання зауважень і пропозицій.

Проект потребує погодження з Міністерством фінансів України, Національним банком України, Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, Державною регуляторною службою України і проведення державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проект не направлявся до Національного агентства з питань запобігання корупції оскільки він не потребує проведення антикорупційної експертизи.

Проект не містить положень, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;
створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

За предметом правового регулювання Проект не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Прийняття норм, передбачених Проектом, забезпечить удосконалення методичного забезпечення оцінки права вимоги за зобов'язаннями, що виникає внаслідок здійснення банком кредитної операції.

**Голова Фонду
державного майна України**

Дмитро СЕННИЧЕНКО

_____ 2021 р.